

**O‘ZBEKISTONDA "YASHIL IQTISODIYOT"NI
RIVOJLANTIRISH SALOHİYATIDAN SAMARALI
FOYDALANISH ISTIQBOLLARI VA MINTAQAVIY
XUSUSIYATLARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA**

26-aprel 2024-yil

**МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ
ПЕРСПЕКТИВЫ И РЕГИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ
ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПОТЕНЦИАЛА
РАЗВИТИЯ «ЗЕЛеноЙ ЭКОНОМИКИ» В УЗБЕКИСТАНЕ**

26 апреля 2024 года

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
PERSPECTIVES AND REGIONAL FEATURES OF THE
EFFECTIVE USE OF THE POTENTIAL OF THE
DEVELOPMENT OF THE "GREEN ECONOMY" IN
UZBEKISTAN**

April 26, 2024

Buxoro

“O‘zbekistonda "Yashil iqtisodiyot"ni rivojlantirish salohiyatidan samarali foydalanish istiqbollari va mintaqaviy xususiyatlari”. Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi to‘plami. 2024-yil 26-aprel: - Buxoro : “Sadriddin Salim Buxoriy" Durdona Nashriyoti, 2024.-460 b.

1. Qo‘yidagi tarkibdan iborat dasturiy qo‘mita

1. O.X. Xamidov – Buxoro davlat universiteti rektori, i.f.d., professor, rais;
2. T.X.Rasulov – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor, f-m.f.d., professor, rais muovini;
3. A.T.Jo‘rayev Xalqaro aloqalar bo‘yicha prorektor, i.f.n, a`zo;
4. D.Sh. Yavmutov – Iqtisodiyot va turizm fakulteti dekani, i.f.n, dotsent, a`zo;
5. B.N. Navruz-Zoda – Marketing va menejment kafedrası professori, i.f.d., psofessor, a`zo;
6. N.S.Ibragimov – Turizm va mehmonxona xo`jaligi kafedrası mudiri, i.f.d., professor, a`zo;
7. A.J. Abdullayev – Iqtisodiyot kafedrası mudiri, i.f.f.d., professor, a`zo;
8. S.S.Davlatov – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası mudiri v.v.b., a`zo;
9. M.A. Oripov – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası dotsenti, i.f.n., a`zo;
10. X.R.Turobova – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası dotsenti, i.f.f.d, a`zo;

2. Qo‘yidagi tarkibdan iborat tashkiliy qo‘mita

1. T.X.Rasulov – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor, f-m.f.d., professor, rais;
2. D.Sh. Yavmutov – Iqtisodiyot va turizm fakulteti dekani, i.f.n, dotsent, rais muovini;
3. O`. U.Rashidov – Moliya va iqtisodiyot ishlari bo‘yicha prorektor, a`zo;
4. F.N.Nurulloyev – Ilmiy tadqiqod va inovatsion faoliyatni rivojlantirish departamenti boshlig‘i, a`zo;
5. N.S.Ibragimov – Turizm va mehmonxona xo`jaligi kafedrası mudiri, i.f.d., professor, a`zo;
6. A.J. Abdullayev – Iqtisodiyot kafedrası mudiri, i.f.f.d., professor, a`zo;
7. S.S.Davlatov – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası mudiri v.v.b., a`zo;
8. M.A. Oripov – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası dotsenti, i.f.n., a`zo;
9. X.R.Turobova – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası dotsenti, i.f.f.d, a`zo;
10. S.S.Ro‘ziyev – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası katta o‘qituvchisi, i.f.n, a`zo;
11. F.K.Saidova – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası katta o‘qituvchisi, a`zo;
12. A.D.Qudratov – Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrası katta o‘qituvchisi, a`zo;

Mazkur to‘plamga kiritilgan ilmiy ishlar va g‘oyalari mazmuni, undagi statistik ma‘lumotlar, sanalarning aniqligiga hamda tanqidiy fikr-mulohazalarga mualliflarning shaxsan o‘zlari mas‘uldirlar.

that are targeted by environmental sustainability. In addition, most of the themes on the social side could also be allocated to the resistance stage of the resilience process.

B. Second Scenario:

On the other hand, viewing the identified social sustainability practices of those eight institutions from the perspective of the second scenario, which focuses on some issues that are treated by the social sustainability activities as **outstanding problems** currently impacting the world, has discovered that those adopted activities could be divided between the stabilization and return steps during the **recovery stage** of resilience. The local community theme, which includes activities related to financial donations to local charities and providing accommodation and food to some local poverty charities, all represent actions to solve existing problems targeted by those charities. Moreover, the environmental practices fall into those same steps of the resilience process. For example, constructing more green spaces and planting trees within the biodiversity theme, are actions aimed at confronting the existing and accelerating desertification problem.

The findings of implementing those two scenarios over the sustainability activities and themes listed in figure (1) aligned with the theories introduced by previous researchers, such as Negri et al. (2021) and Jabbarzadeh et al. (2018), concluded that there is an associative relationship between sustainability and resilience. Most of the practices adopted within the sustainability goal among the eight investigated parties in this report are pouring into the robustness of some components of the resiliency of those institutions. However, as Bag et al. (2019) and Mani et al. (2018) pointed out that the outcomes of sustainability requires maximum collaboration at the national and international levels at different organizations and countries, and due to the minimal adoption of strategic and supply chain involvement in sustainable activities among the eight institutions which had been treated as resilience practices within the previous two scenarios; it can be summarized that the resilience strategy for both healthcare and educational institutions tends to be closer to fragile strategy (low investment in both resistance and recovery) that is illustrated in figure (3).

Conclusion:

To conclude, the findings of the followed analysis process among the environmental and social sustainable initiatives within the eight institutions have shown that the environmental aspect has been given more attention than the social part, and practices such as reducing emissions and biodiversity were the most frequent in the environmental part. Moreover, it has been founded that the nature of the practices in both environmental and social aspects tends to be more operational or one-time activities rather than strategic and supply chain's involving as few activities represent collaboration with other organizations or the whole national supply chain. Furthermore, exploring the resiliency of those institutions depending on the discovered sustainable activities as supporting practices to their resiliency, has proven that they are following **a fragile strategy**, mainly due to the lack of strategic supply chain works in both national and international levels.

It is worth mentioning that the finding of this report has focused on sustainable practices only within the investigated eight organizations, which has shown how these practices tend to be less effective in the overall level of solving the issues that are aimed by the sustainability and resilience initiatives, however, exploring the ongoing practices within these institutions that affect or have the opposite direction to the sustainability and resilience goals is a recommended area for further investigations, with focus on institutions from one country which supposed to provide a better understanding about the overall performance of these institutions in both sustainability and resiliency, and their overall contribution within the global efforts.

Igamova Sh.Z.

Buxoro davlat universiteti katta o'qituvchisi, Phd

SANOATI KORXONALARINING SAMARALI INNOVATSION BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASH YO'NALISHLARI

Xo'jalik subyektlarining innovatsion rivojlanishi mexanizmidagi kuchli dastak bo'lib davlat tomonidan innovatsiyalarning jumladan, "...mavjud me'riy-huquqiy asoslar yordamida o'rini belgilash va qo'llab-quvvatlash" sanaladi¹.

Innovatsion rivojlanish strategiyasi iqtisodiyotning innovatsion rivojlanish yo'liga o'tishidagi asosiy shartlardan biri sifatida biznesning innovatsion faolligini oshirishni belgilab beradi². Innovatsion

¹<http://www.asu.ru/files/documents/00014660.pdf>.

²Управление инновационным развитием предприятия в условиях нестабильной рыночной среды
<https://e-koncept.ru/2015/95393.html>.

rivojlanishning asosiy yoʻnalishi boʻlib mehnat sarflarini qisqartirish hamda tabiiy va moddiy resurslarni tejash hisoblanib, ularning cheklanganligi yildan-yilga oshib bormoqda¹.

Taʼkidlab oʻtamizki, innovatsiyalar sohasidagi jarayonlarning murakkablashuvi ixtisoslashuvga va ishtirokchilar spektrining paydo boʻlishiga olib keldi². Bu yerda quyidagi yoʻnalishlarda band boʻlgan subyektlar faoliyatini ajratib koʻrsatish mumkindir:

- innovatsion faoliyatni generatsiyalash;
- ishlab chiqarishda innovatsiyalardan foydalanish;
- innovatsiyalarni tijoratlashtirish.

Keltirib oʻtilgan subyektlar quyidagi oʻziga xos funksiyalarni bajarishni moʻljallaydilar³:

- innovatsion bilimlar va gʻoyalarni ishlab chiqish hamda ularni generatsiyalash;
- innovatsion faoliyatni investitsiyalashni tashkil etish;
- korxonalarda ITTKI ni amalga oshirish;
- innovatsiyalar transfertini amalga oshirish;
- ishlanmalar va tadqiqotlar natijalari tijoratlashtirilishini yoʻlga qoʻyish;
- innovatsion resurslarni taqdim etish;
- korxonadagi innovatsion faoliyatni tartibga solish⁴.

Mana shu yerdan kelib chiqadiki, hozirgi davr ishlab chiqarishida yakuniy maqsad bilan bogʻlangan innovatsion faoliyat obyektlarining koʻp boʻgʻinli tizimi shakllanadi. Bu tizim subʼektlari boʻlib quyidagilar oʻrtaga chiqadi:

- innovatsion muhit va innovatsion iqlimni shakllantirishi zarur boʻlgan, innovatsion faoliyatni rivojlantirish boʻyicha meʼyoriy assolarni yaratadigan, innovatsion infratuzilmani shakllantirishda ishtirok etadigan va tizimning makrodarajasi sifatida oʻrtaga chiqadigan davlat;

- mikrodarajadagi ilmiy va innovatsion boʻlinmalar;
- gʻoyalar tashuvchisi boʻlgan va innovatsion faoliyatda bevosita ishtirok etuvchi individlar.

Taʼkidlab oʻtamizki, innovatsion faoliyatga resursli elementni va yakuniy natijani hosil qiladigan resurs taʼminoti katta taʼsir koʻrsatadi⁵.

Shubhasiz, mamlakatning innovatsion rivojlanishida davlat innovatsion rivojlanish strategiyasini aniqlashdan boshlab to innovatsion faoliyatning makro koʻrsatkichlarini tahlili qilish va baholashgacha yetakchi rolni oʻynaydi. Hozirgi zamon sharoitlarida innovatsion soha mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida lokomotiv boʻlib hisoblanishini eʼtiborga olib aytish mumkinki, bunda davlatning eng muhim vazifasi milliy innovatsion soha elementlarini shakllantirish, ularning konsolidatsiyalashgan faoliyatini taʼminlash⁶, iqtisodiyot tarmoqlarida innovatsiyalarni samarali amalga oshirishni taʼminlashdan⁷ iborat.

Bu borada davlatning faoliyati bir nechta yoʻnalishlarda olib boriladi:

- fundamental va amaliy tadqiqotlarni moliyalashtirish;
- innovatsion soha elementlari faoliyatini ragʻbatlantirish;
- kadrlar tayyorlash;
- innovatsion soha elementlari oraisdagi munosabatlarni faollashtirish va mustahkamlash;
- meʼyoriy-huquqiy asoslarni shakllantirish va takomillashtirish.

Innovatsion faoliyatni amalga oshirish investitsiyalash bilan jips bogʻliqdir va mana shuning uchun investitsion-innovatsion faoliyatni davlat tomonidan tartibga solish hozirgi sharoitlarda obyektiv zarurat boʻlib hisoblanadi, chunki bunday faoliyat toʻgʻridan-toʻgʻri makroiqtisodiy koʻrsatkichlarda, ijtimoiy takror ishlab chiqarish tuzilmasida va moddiy hamda nomoddiy neʼmatlarni isteʼmol qilishda, ishlab chiqarishni tashkil etishning yangi shakllarini rivojlantirishda aks etadi⁸.

Bu faoliyatni boshqarish iqtisodiyotda oʻziga xos xususiyatlarga va shu jumladan, innovatsion rivojlanish borasida ham turli xil tarmoqlarning mavjudligini hisobga olgan holda amalga oshiriladi. Innovatsion faoliyatni davlat tomonidan boshqarish yangi innovatsiyalarning paydo boʻlishini hisobga olish bilan va turli xildagi kechiktirib boʻlmaydigan ijtimoiy dasturlarni amalga oshirish zarurati bilan olib

¹Комплекс мнэ 2012 г.доc (4/10) <http://el.tfi.uz/umk>.

²Хохлова М.Н. Новая архитектура цифровой экономики // Экономические стратегии. 2017. Т. 19. № 4 (146). С. 132–145.

³<http://ivo.garant.ru/#/document/58104340>.

⁴Принципы конкурентоспособного и инновационного развития национального продовольственного рынка. <http://elibrary.ru/item.asp?id=39134931>.

⁵Institutional development of socio-economic and financial systems: national economy in a global environment <https://core.ac.uk/download/pdf/300244125.pdf>.

⁶<http://www.rd.uniya.ac.ru/upload/iblock/85f/dissertatsiya-ivanitskaya.pdf#2>.

⁷<https://fcpir.ru/upload/medialibrary/332/tekst-programmy.pdf>.

⁸<http://ivo.garant.ru/#/document/58104340>.

boriladi. Shuning uchun davlatning bu boradagi funksiyasi o'ta muhim bo'lib sanaladi va shubhasiz ravishda mamlakatning barqaror hamda bosqichma-bosqich ravishda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini ta'minlaydigan eng zamonaviy metodik apparatni yuqori malakali holda qo'llash bilan amalga oshirilishi zarurdir¹.

Ravshanki, milliy innovatsion soha iqtisodiy siyosatning bir qismi sifatida davlat tomonidan ishlab chiqilgan innovatsion siyosat o'zanida rivojlanib borishi kerak. O'z navbatida, davlatning innovatsion siyosati xalqaro bozorlarda milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshlik darajasi ortishini ta'minlay borish bilan ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish strategiyasi o'zanida bo'lishi lozimdir.

Innovatsion siyosat innovatsion jarayonda ishtirok etish tavakkali va iqtisodiy hamda huquqiy ma'suliyatni uyg'unlik bilan taqsimlash; iqtisodiyotning modernizatsiyalanishini keltirib chiqaradigan va unga yordam beradigan xo'jalik yuritish shart-sharoitlarini yaratish bilan innovatsion jarayonlarda ishtirok etuvchi barcha sub'ektlarning iqtisodiy manfaatlarini muvofiqlashtirilishini ta'minlashga mo'ljallanadi².

Davlat innovatsion siyosatining maqsadlari bo'lib quyidagilar o'rtaga chiqadi:

- milliy iqtisodiyot salohiyati va integratsion jarayonlarni hisobga olish bilan bozorlar, iqtisodiyot, texnologiyalardagi strategik o'zgarishlarni bashorat qilish;
- innovatsion qarorlarni tashkiliy-iqtisodiy va huquqiy qo'llab-quvvatlashni ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish;
- innovatsion mahsulotlarga talablarni ta'minlash;
- innovatsiyalarni yaratish strategiyasini va uni amalga oshirishga yo'naltirilgan metodlarni ishlab chiqishda tavakkallar chegaralarini belgilash.

Davlat innovatsiya siyosati innovatsion jarayonlarda ishtirok etayotgan iqtisodiy sub'ektlar tomonidan qaror qabul qilishga ta'sir o'tkazishi zarur. Bu siyosat doirasida hozirgi davrlarda yuzaga kelgan quyidagi da'vat, chaqiriq yoki masalalar e'tiborga olinishi kerak:

- resurs tejamkorligi va muqobil energetikadagi texnologik inqilob;
- investitsiyalar, yangi bilimlar, texnologiyalar kuchi uchun jahon miqyosida raqobat kurashining kuchayishi;
- mavjud demografik vaziyat;
- tiklanmaydigan resurslar taqchilligining oshib borishi.

Bu innovatsion jarayonlarning raqobatbardoshligini ta'minlaydi³.

Innovatsion soha rivojlanishi ilm-fan va ilmiy-texnik taraqqiyot eng asosiy ishlab chiqaruvchi kuch bo'lib o'rtaga chiqadigan innovatsion texnologik ukladni yuzaga chiqaruvchi rivojlangan mamlakatlar darajasigacha iqtisodiyotni innovatsion asoslarda ko'tarish zaruratidan kelib chiqadi.

Ko'rib chiqilayotgan sohada davlat tomonidan tartibga solish innovatsion jarayonlarni rejalashtirish, tashkil etish, rag'batlantirish va nazorat qilish funksiyalarining bajarilishida namoyon bo'ladi. Bunday funksiyalarga esa quyidagilar kiritiladi:

- fundamental ilmiy tadqiqotlarni rag'batlantirish;
- budjet va soliq siyosati mexanizmlarini tartibga solish;
- innovatsion jarayonning infratuzilmaviy majmuasini va ITTKI natijalari tijoratlashtirilishi tizimini yaratish;
- iqtisodiyotning innovatsion modelini shakllantirish va rivojlantirish;
- innovatsion faoliyat rivojlanishini monitoring qilish⁴.

Shubhasizki, innovatsion faoliyat bo'yicha davlat tomonidan ko'rilayotgan chora-tadbirlar doirasida innovatsion faoliyatni rag'batlantirish va xususiy tashabbuskorliklarni qo'llab-quvvatlash maqsadlarida davlat-xususiy sherikchiligining bozor dastaklari hamda mexanizmlaridan ustuvor holda foydalanish ko'zda tutilishi lozim.

Bizning fikrimizcha, davlat tomonidan tartibga solish funksiyalarining samarali amalga oshirilishini dasturiy-maqsadli yondashuv, innovatsion rivojlanishga real biznesni keng ko'lamda jalb qilish, mavjud davlat resurslari va xususiy investitsiyalarni asosiy muammolarning hal qilinishiga yo'naltirish, zudlik bilan hal qilinishi lozim bo'lgan vazifalarning o'z vaqtida bajarilishini ta'minlash kabi metodlarni qo'llash ta'minlay oladi.

¹Xuddi shu yerda.

²<http://ivo.garant.ru/#/document/36733339>.

³Экономическая сущность инновационных механизмов интеграции предприятий в лесном секторе народного хозяйства России. <http://elibrary.ru/item.asp?id=15504828>.

⁴Xuddi shu yerda.

Innovatsion sohada davlat vazifalari innovatsion tadbirkorlik muhitini shakllantirish, tadqiqotchilik dasturlarining rivojlanishi, milliy innovatsion tizimni yuza keltirish bilan bog'liq bo'lishi kerak. Mana shu maqsadlarda quyidagi vazifalar majmuasini hal qilish zarurdir:

- milliy innovatsion tizim maqsadlari, vazifalari, strategiyasi, metodlari va mexanizmlarini, uning asosiy va ta'minot darajalarini shakllantirish;
- innovatsion faoliyatni davlat-xususiy sherikchiligi va xususiy sektor tomonidan moliyalashtirilishini faollashtirish bo'yicha chora-tadbirlarni belgilash;
- innovatsion jarayon ishtirokchilarining iqtisodiy manfaatlarini muvofiqlashtirishga ko'maklashish;
- olimlarning mehnatiga ular tomonidan ilmiy natijalarni olish sifatiga bog'liq holda haq to'lashning yanada adekvat tizimi yaratilishini talab qiluvchi bilimlarni hosil qilish jarayonini tashkil etish;
- sohada teng huquqli raqobatchilik uchun sharoitlarni shakllantirish;
- ilm-fan, biznes va davlatning samarali o'zaro harakatlari uchun shart-sharoitlarni tashkil etish;
- innovatsiyalarni tijoratlashtirish, ularni turli tarmoqlarga transfert qilinishiga ko'maklashish¹.

Xalqaro integratsiyalashuv jarayonlari kuchayishini hisobga olib, innovatsion siyosatni amalga oshirish va milliy innovatsion tizimni shakllantirish bo'yicha chora-tadbirlar turli mamlakatlar hukumatlari tomonidan har xildagi me'yoriy-huquqiy, moliyaviy va tashkiliy chora-tadbirlarni amalga oshirish yo'lib bilan olib boriladi

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Фостер Р., Каплан С. Созидательное разрушение: Почему компании, "построенные навечно", показывают не лучшие результаты и что надо сделать, чтобы поднять их эффективность: Пер. с англ. – М.: АЛЬПИНА БИЗНЕС БУКС, 2005. – 377 с.
2. Хохлова М.Н. Новая архитектура цифровой экономики // Экономические стратегии. 2017. Т. 19. № 4 (146). С. 132–145.
3. Cooper R.G. The impact of Product Innovativeness and Performance: под. ред. Thomas P. Hustad / Robert G. Cooper, Elko J. Kleinschmidt. Journal of Product Innovation Management. – 2009. – №8. – Pp.240-251
4. Oded Shenkar «Copycats: How Smart Companies Use Imitation to Gain a Strategic Edge». – Harvard Business Press. - 256 p
5. Igamova S. Features of Innovation at Industry of Building Materials Enterprises //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2022. – Т. 24. – №. 24.
6. Igamova, S. (2023). ОСОБЕННОСТИ БУХАРСКИЙ ОБЛАСТИ С ПОЗИЦИЙ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 43(43).

Zayniyev Diyorbek zokir og`li

Buxoro Davlat universiteti talabasi

zaynievdiyor8665@gmail.com +998916498665

EKOLOGIYANING INSON HAYOTIDAGI AHAMIYATI VA GLOBAL EKOLOGIK MUAMMOLAR

Ekologiya tabiiy muvozanat sifatida belgilanishi mumkin. Insonlar o'z ehtiyojlarini qondirishda tabiatdan foydalanishadi. Shuning uchun tabiatni muhofaza qilish kerak, shunda u davomiylikni ta'minlaydi. Biz misol sifatida suvni bera olamiz. Chunki suv hayotning asosiy manbalaridan biridir. Resurslarni samarali ishlatishga ta'sir ko'rsatadigan omillardan biri - suvni isrof qilish, chiqindilarni yo'qotish va toza suv resurslarini sarflash kabi resurslarni sarflash kabi salbiy omillar. Ekologik muvozanatga e'tibor bermaslik muqarrar tabiiy ofatlarga olib keladi. Shu nuqtai nazardan, ekologiyaning ahamiyati tushuniladi. Natijada, ochlik va suv urushi kabi ko'plab salbiy hayot ssenariyalari paydo bo'lishi mumkin. Ushbu falokat ssenariyalarini bartaraf qilish uchun odamlar tabiatni muhofaza qiluvchi texnologiyalarni ishlab chiqarishga harakat qilmoqdalar va so'nggi yillarda odamlar qayta tiklanadigan energiya manbalari kabi tabiatni muhofaza qiluvchi tadbirlarga aylandilar. Ilmiy dunyoda ko'zda tutilgan ekologik ofatlar orasida ba'zi mavzular bor.

Dunyo kundan kunga ko'plab ekologik muammolarga duch keladi. Ushbu muammolarning ba'zilari, masalan, global isish, kislota yomg'iri, havo ifloslanishi va suv ifloslanishini o'z ichiga oladi. Bu

¹<http://www.docme.ru/doc/1178050/8740.organizacionno-e-konomicheskij-mehanizm-ustojchivogo-razvitiya>.

Fozil Holmurotov Saribayevich, Yaqubova Yulduz Raimovna. Viloyatda innovation iqtisodiyotni shakllantirishda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarini rivojlantirishni ekonometrik modellashtirish.....	186
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi. Azlarova A.A. Ipoteka kreditlari va yashil investitsiyalar: barqaror rivojlanish yo'lidagi hamkorlik	190
Bauetdinov Majit Janyzaqovich. Yashil iqtisodiyotni rivojlantirish sharoitida xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning kredit to'loviga layoqatligini oshirish yo'llari	193
Shodiyev Bekzod To'liqinovich, Jurayev Ramziddin Baxtiyorovich. Qorako'lichilikda resurstejamkor ishlanmalarni samarali joriy qilish	196
Xodjayev Anvar Rasulovich, Kichik va o'rta biznes uchun yashil marketingning xususiyatlari	198
Мараимова Умида Исмаилжановна. Корхоналар барқарор бошқарувида маркетинг дастуридан фойдаланиш моделлари	200
Raxmatov Jahongir Shuxratovich. Korxonada marketing tahlilini tashkil etishda monte-karlo simulyatsiyasi modelining afzalliklari.....	203
Shodiyev Bekzod To'liqinovich, Aminov Shohjaxon Jaxongir o'g'li. Baliq mahsulotlari ishlab chiqarishning zamonaviy va innovatsion uslublarini joriy etish	206
Джураева Дилноза Давроновна. Менежмент в инновационной деятельности в устойчивом развитии	208
Narmamatov I.B. Yashil iqtisodiyotga o'tishda barqaror iqtisodiy-innovatsion rivojlanishning o'ziga xos xususiyatlari	210
Xudoyqulov Husen Ahadovich. Oliy ta'lim muassasalarida barqaror raqobat muhitini yaratish va rivojlantirish	212
Ahmadjonova Umida Tojimurodovna. Quyosh panellari- muqobil energiya manbai	214
Ahmadjonova Yorqinoy Tojimurodovna. "Yashil" energetika - mamlakatimiz taraqqiyotida muhim omil.....	216
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna. Main directions of improving energy use efficiency in industrial enterprises.....	218
Abdulloyev A.J., Naimov R. N. O'zbekistonning barqaror iqtisodiy rivojlanishida ishsizlik va kambag'allikni qisqartirish.....	222
Инятов Алмаз Реймбаевич. Пути инновационного развития экономики страны	225
M.M.Toirova, Rajabov Sardorjon Raxmatillo o'g'li. Raqamli iqtisodiyotning asosiy xususiyatlari va barqaror rivojlantirish tamoyillari	231
Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li. Analysis of the relationship between foreign direct investment and inflation level and population growth or decrease with econometric models	233
Abdullayeva Hilola Nutfilloyevna. Korxonada faoliyatida innovatsion marketingdan foydalanish	239
Mustafoyev Odiljon Murod o'g'li, Shodmonova Mavluda Azamatovna. O'zbekistonda olma yetishtiruvchi tomorqa xo'jaliklari marketing faoliyatini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	241
Sh. D. Shoyimardonkulova. Sustainable development and environmental issues: a view of the problem as an example of Uzbekistan	244
Barotov Umidjon Mahmud o'g'li. Sustainability in the economy of Uzbekistan: driving halal tourism forward	247
Farmon Asadov. Sustainability Practices in Education and Healthcare: A Comparative Analysis of Environmental and Social Initiatives	249
Igamova Sh.Z. Sanoati korxonalarining samarali innovatsion barqaror rivojlanishini ta'minlash yo'nalishlari.....	253
Zayniyev Diyorbek zokir og'li. Ekologiyaning inson hayotidagi ahamiyati va global ekologik muammolar.....	256
Suvpo'latov ozodjon alijon o'g'li. Mehnat resurslaridan samarali foydalanish – barqaror iqtisodiyotning muhim omili sifatida	259
Zulfina Nazirova. the problems of Agricultural waste in Uzbekistan and ways to adress them.....	264
Turdiyeva Muqaddas Umarovna, Normurodova Sitara. Iqtisodiyotni barqarorlashtirish sharoitida bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorining ahamiyati	270
Norov Bektosh Negmurod ugli. Sustainability as a catalyst: redefining destination branding in the green economy era	273
Gulomova D.I. Yashil iqtisodiyotga o'tishda Fan va innovatsiyalarning iqtisodiy rivojlanish istiqbollari.....	276

Сеитова Лейла Пулатовна. Устойчивого развития в условиях социально-экологических ограничений	279
Jumaev Shuxrat. Barqaror iqtisodiyotni ta'minlashda yirik soliq to'lovchilar soliq ma'murchiligini takomillashtirish masalalari	281
Зуфарова Гулмира Абдухалиловна. Andijon viloyatining barqaror rivojlantirishda bandlik sohadagi muammolarni nazariy-metodologik o'rganish	286
G'afurova Shahloxon Karimovna. Oliy ta'lim sohasini barqaror rivojlantirishda sifat menejmentining o'ziga xos xususiyatlari	290
Муратова М.Г. Направления перехода к устойчивому сельскому хозяйству	293
4-sho'ba. MUQOBIL ENERGIYA MANBALARINI RIVOJLANTIRISHDA "YASHIL IQTISODIYOT" TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH MASALALARI	295
D.Sh.Yavmutov. Yashil iqtisodiyotga o'tish sharoitida O'zbekistonda energetika tizimini barqaror rivojlantirishning hududiy jihatlari	296
Fozil Holmurotov Saribayevich, Yaqubova Yulduz Raimovna. O'zbekistonda qayta tiklanuvchi energiyadan foydalanishni rivojlantirish	298
Nimatov Samad Jaysanovich, Ashurov Xatam Bahronovich, Maksimov Sergey Yevlantieich, Kuchkanov Sherzodbek Kurbonovich. Zaripov Odiljon Olimjonovich. Vakuumba o'stirish usulida hosil qilingan si/si plenkali strukturalarida eyuk va tok paydo bo'lish jarayonlarini tahlil qilish.....	303
Fozil Holmurotov Saribayevich, Yaqubova Yulduz Raimovna. Mamlakatda qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish muammolar, imkoniyatlar	307
Qurbonazarov Suhrob Erkin o'g'li, Ochilov Samandar Mirvali o'g'li. O'zbekiston gidroenergetikasining istiqbollari.....	313
PhD, Fozil Holmurotov Saribayevich, Bakturdiyeva Marjona Doniyor qizi, Shavkatov Boburbek Alijon o'g'li, Qo'ziyoyev Boburjon Alijon O'g'li. Mintaqa iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishda qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishning ilmiy nazariy va uslubiy jihatlari.	316
Yaqubova Yulduz Raimovna, Xabibullo Xoji Muxammadsolix Alisher o'g'li, Raxmanaliyeva Madinabonu Qaxramon qizi. Qayta tiklanuvchi energiya manbalarining o'zbekiston energetika sektoriga integratsiyalashuvi: imkoniyatlar, muammolar va siyosat oqibatlari	318
Yaqubova Yulduz Raimovna, Xabibullo Xoji Muxammadsolix Alisher o'g'li, Raxmanaliyeva Madinabonu Qaxramon qizi. Qayta tiklanuvchi energiya manbalarining o'zbekiston energetika sektoriga integratsiyalashuvi: imkoniyatlar, muammolar va siyosat oqibatlari	322
Sardor Amonov, Renewable Energy Integration in Germany: Implications for Global Energy Transition.....	325
Abdiyev Xasan Ergash o'g'li. Quyosh suv isitgichlarining avtomatik masofadan boshqaruv qilmasini loyihalash.....	328
Xolmirzayev Ilhom Jumayevich, Xushboqov Botir A'zamat o'g'li. Abdiamidova Tursunoy Sherzod qizi. Elektr energiya ishlab chiqarishda duch kelayotgan muomalar va ularni yechimi	330
Xolmirzayev Ilhom Jumayevich, Qodirov Fozil Abduvohidovich. Muqobil energiya manbalaridan foydalanishda gidroturbinalarning o'rni	332
Toshev Fazliddin Zayniddinovich. Neft gaz sanoati korxonalarida "yashil energetika"ni rivojlantirishda soliq omillaridan samarali foydalanish imkoniyatlari.	333
Шилец Рустам Николаевич. Автоматизация мониторинга деформации сооружений : современные технологии и гипотезы интеграции web3 технологий	335
5-sho'ba. YASHIL IQTISODIYOTNI ISTIQBOL RIVOJLANTIRISH ORQALI EKOLOGIK MUAMMOLARNI YUMSHATISH VA EKOTURIZMNI RIVOJLANTIRISHNI TA'MINLASH.....	340
D.Sh.Yavmutov, O.Safarov. Tabiatidan samarasiz foydalanishning iqtisodiy jihatlari va uni yaxshilash yo'llari (Buxoro viloyati misolida).....	341
Саломова Хакима Юсуповна. Экологик қиймат ва экологик меъёрга риоя қилиш – яшил иқтисодиёт пойдевори.....	343
Кочкина Г.А., Жолдасбекова Динара М., Жолдасбекова Диляра М. Страхование ответственности владельцев домашних животных и их влияние на экологию.....	353
Yavmutov Dilshod Shoyimardonkulovich, Hakimov Elbek O'ktamvich. Yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda iqlim o'zgarishining ta'siri	357
Nutfillo Ibragimov, Madina Sayfullayeva. Sustai banle ecotourism services and quality control.....	360
Xamroyev Xalim Rozikovich. Ekologik muammolar va turizmni rivojlantirish	364

Саломова Нигина Музафаровна, Курбонов Нодир Мирзохидович. Табиат ва инсон саломатлиги: Фойда ва зарар.....	366
Аликулов Абдимумин Исматович, Эшмурадов Улугбек Ташмуратович. Существующие проблемы ведения бухгалтерского учета экологических затрат в хозяйствующих субъектах и пути их решения.....	370
Ibragimov Nutfillo Salimovich, Khaydarova Dilora Ikhtiyorovna. The development of ecotourism by prospective expansion of the green economy in Uzbekistan.....	377
Хакимов Аброр Максимович, Хакимов Ботир Али Аброр угли. Экологическая культура безопасности - важный аргумент для современного стиля жизни населения планеты.....	380
Elov Ashrafjon Asqarjon o'g'li. Iqlim o'zgarishlari sharoitida barqaror rivojlanish masalalari	381
Хакимов Аброр Максимович, Турекеев Хожаахмет Сабырбаевич, Хакимова Зарина Аброр кизи. Отрицательное воздействие человека на почву и пути их снижения.....	384
Amirqulov Shuxrat Olimovich. Organik qishloq xo'jaligi -tabiiy muvozanat va yashil iqtisodiyot omili	387
Sayfulloyev Oybek Olimovich. Agroturizm sohasiga investitsiyalarni jalb etishni boshqarish mexanizmini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari.....	390
Madina Sayfullayeva. Enhancing Ecotourism Services: Integrating Quality Management and Sustainability Criteria.....	396
Бекмурот Исомов. Проблемы финансово-кредитного обеспечения экономики туризма	398
Amirqulov Shuxrat Olimovich. Organik qishloq xo'jaligida standartlash va sertifikatlashning iqtisodiy asoslari.....	401
Azamat Sulaymonov. O'zbekistonning barqaror kelajagi uchun Braziliya, Niderlandiya va Avstraliyadan o'zlashtirishi mumkin bo'lgan yashil transport saboqlari	404
Эшмуродова Н.Ш., Джавлиева М.З. О техногенном воздействии промышленных предприятий алмалыкской области на экологические и гидрологические условия реки Ахангаран.....	407
Хидоятова Нигора Шоракибовна. Экономика агломерации.....	411
Istamkhujia Olimovich Davronov. The importance of green technologies in the sustainable development of hotels.....	414
Aliqulova Diloram Abduraxmonovna. Surxondaryo viloyatida ekologik turizmni rivojlantirish istiqbollari.....	419
Jasur Abdullaev. Assessing the Environmental Impact and Sustainable Tourism Potential of Earthquake-Prone Destinations in Central Asia	420
Hamdamov Amriddin Hamdam o'g'li. "Yashil" iqtisodiyotga o'tish sharoitida turizm sohasini raqamli integratsiya resurslari orqali rivojlantirish istiqbollari	425
N.Muminova. Tarixiy shaharlarnig shakllanishida arxeologik turizm. (farg'ona viloyati misolida).....	433
Sanoatov San'at Sur'atovich, Saidova Feruza Kamolovna. Yashil iqtisodiyotni istiqbol rivojlantirish orqali ekologik muammolarni yumshatish va ekoturizmni rivojlantirishni ta'minlash.....	435
Sayfutdinova Soxiba Abdugafurovna. Navoiy viloyatining turistik-rekreatsiya salohiyatidan foydalanishdagi muammolar va ularni bartaraf etishga doir takliflar	437
Жобборов Бахром Тургунович, Erkinova Shahinabonu Olmos qizi. Texnogen konlar va ularning tabiiy muhitga ta'sir xususiyatlari	440
Sharapova Nigina Kadirovna. Iqtisodiyotni ekologiyalashtirish zarurati va ahamiyati.....	442
To'xtayev Maqsud Mansurovich. Atrof -muhitni muhofaza qilishda ekologiya solig'ining o'rni	445
Bakayeva Mahira Akhrorovna, Idieva Shahina. The socio-economic essence of improving the tourist network through the prospective development of green economy.....	447
Ходжаева Дилбар Хуршидовна. Сельский туризм - как востребованный сегмент туристской индустрии.....	450
Otabek Jalolov. O'zbekistonning ekologik muammolarini bartaraf etish va yashil iqtisodiyotga o'tish yo'nalishlari.....	453